

« بسمه تعالی »

سوالات درس دهم کتاب تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه

موضوع: ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی

استان فارس

سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶

جمله های صحیح و غلط را مشخص کنید:

(الف) بعد از شکست مسعود در دندانقان سلطه ی غزنویان در شمال غرب ایران به پایان رسید.

(ب) نظامیه ها اختصاص به تدریس فقه شافعی داشتند.

(ج) شیوه های تولید و توزین فلزکاری عصر سلجوقی به دلیل غنای خودبه سرزمین های غرب قلمرو اسلامی انتقال یافت.

(د) آخرین نظامیه تازمان تاسیس حکومت تیموریان ادامه داشت.

(ه) در نبرد سرنوشت ساز دندانقان غزنویان سامانیان را شکست دادند.

(و) بیهق، ری، گرگان، ساری و قم از جمله مهمترین مراکز سنی نشین ایران بود.

(ز) عمده ترین شکل مالکیت زمین در ایران، مالکیت دولتی یا دیوانی بود که از دوران باستان در ایران رواج داشت .

(ح) یکی از بزرگترین رویداد های تاریخ ایران، حمله ی چنگیز خان مغول در زمان سلطان محمد خوارزمشاه به ایران بود.

جملات ستون راست را خوانده سپس گزینه های مربوط به هر کدام را در ستون چپ مشخص کنید: (در ستون چپ یک

مورد اضافی است)

(الف) منجم معروف دوره ی غزنوی بود.

(۱) ابوالفضل بیهقی

(ب) در دوره سلجوقی در ریاضیات سرآمد بود.

(۲) سید اسماعیل جرجانی

(ج) بزرگ ترین شاهکارهای زبان فارسی زمان غزنویان رانوشت.

(۳) ابوریحان بیرونی

(د) پزشک معروف دوره ی سلجوقیان بود.

(۴) سهروردی

(۵) خیام نیشابوری

با توجه به جدول سمت راست، گزینه های صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در پاسخنامه بنویسید.

(الف) دوره ی او اوج قدرت سلسله ی سلجوقی بود.

(۱) سلطان محمد خوارزمشاه

(ب) وی کتابخانه ی مهم ری را به بهانه ی وجود کتاب های

(۲) ملکشاه سلجوقی

فلسفی به آتش کشید.

(۳) مسعود غزنوی

(پ) وی از خلیفه ی عباسی لقب سلطان رکن الدوله را گرفت.

(۴) الب ارسلان

(ث) وی برای مقابله با عباسیان یکی از سادات حسینی را

(۵) محمود غزنوی

به عنوان خلیفه اعلام کرد.

(۶) طغرل سلجوقی

از میان گزینه ها ی داده شده صحیح ترین گزینه را برای سوالات انتخاب کنید

۱-البتکین سپهسالار کدام حکومت بود؟

الف)سامانیان ب)غزنویان ج)آل بویه د)خلافت عباسی

۲-طغرل با حمله به بغداد خلافت عباسی را ازسلطه ی کدام حکومت نجات داد؟

الف)غزنویان ب)آل بویه ج)فاطمیان د)علویان

۳-موقعیت اقتصادی واجتماعی دهقانان در کدام دوره ازبین رفت؟

الف)غزنویان ب)سلجوقیان ج)خوارزمشاهیان د)هرسه مورد

۴ - محمود غزنوی از ابتدای تاسیس حکومت خود در پی کدام مورد بود؟

الف) تسلط بر تمامی خراسان ب) تصرف هندوستان

ج) کشتار اسماعیلیان د) کسب حمایت خلیفه عباسی

۵ - کدام گزینه از اقدامات خلیفه در حق طغرل سلجوقی پس از فتح بغداد و معرفی خود به عنوان منجی خلافت نیست؟

الف) حکومت ایران و آسیای صغیر را به او بخشید ب) دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند

ج) دستور داد به نام او سکه بزنند د) به او لقب سلطان رکن الدوله را داد

۶ - در دوره ی سلجوقی به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه ی مناسبات شهری، به یکی از مهمترین گروه های اجتماعی تبدیل شدند.

الف) زمین داران ب) بازرگانان ج) دیوان سالاران د) صنعتگران

۷ - کدام نوع املاک در ایران همواره در معرض مصادره ی فرمانروایان و ماموران آنان قرار داشت؟

الف) املاک وقفی ب) املاک دولتی ج) املاک شخصی د) اقطاع

۸ - هجوم کدام اقوام به قلمرو سلجوقی باعث از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن خسارت فراوان به شهرها و روستاهای خراسان شد ؟

الف) هجوم طغرل به خراسان ب) هجوم قراختائیان و غزها

ج) آل بویه شیعه مذهب د) اسماعیلیان و اتابکان

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

الف)شعر فارسی در دورهبه اوج خود رسید.

ب)مسجد جمعه اصفهان اثری از دوره ی.....است.

ج)به دنبال حمله یحکومت خوارزمشاهیان از بین رفت.

د) محمود غزنوی بسیاری از اقدامات سیاسی - مذهبی خود را در پوشش و به بهانه انجام می داد.

ه) طغرل به بغداد رفت و خلیفه ی عباسی را از تسلط در آورد و خود را معرفی کرد.

به سوالات زیر جواب کوتاه دهید:

الف)مهم ترین مخالفان خلافت عباسی را در دوره سلجوقی نام ببرید؟

ب)یکی از وزیران معروف سلجوقیان رانام ببرید.

<p>ج) مهم ترین و اصلی ترین فعالیت اقتصادی مردم در قرن چهارم تا هفتم هجری چه بود؟</p> <p>د) چه گروهی در توسعه تجارت خارجی در زمان سلجوقیان نقش داشتند؟</p> <p>ه) یکی از معروف ترین عالمانی که در نظامیه درس خوانده و درس داده است را بنویسید .</p> <p>و) چرا فرمانروایان غزنوی دیوان سالاران حکومت سامانی و حکومت آل بویه را به خدمت خود گرفتند؟</p> <p>ز) دهقانان ایرانی در چه دوره هایی با زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی خود در ایران روبه رو شدند؟</p> <p>ح) دو اثر ادبی مهم دوره ی غزنویان را نام ببرید.</p> <p>ط) هدف از تشکیل نظامیه ها در دوره ی سلجوقیان چه بود؟</p> <p>ی) نظام الملک با چه هدفی اقطاع را توسعه داد؟</p>
<p>چه عاملی باعث رواج زبان فارسی در هند شد؟</p>
<p>در دوره ی سلجوقی چه شهرهایی شاهد توسعه ی جغرافیایی و افزایش جمعیت بودند؟</p>
<p>ترکان چگونه وارد قلمرو اسلامی شدند؟</p>
<p>دلیل حمله ی محمود غزنوی به ری و قتل شیعیان چه بود؟</p>
<p>دو عاملی که باعث غفلت مسعود غزنوی از خراسان شد را بنویسید.</p>
<p>به چه دلیل غزنویان دیوان سالاران سامانی را به خدمت گرفتند؟</p>
<p>چه عاملی باعث پیدایش و تقابل "اهل قلم" و "اهل شمشیر" شد؟</p>
<p>دلایل رشد تجارت در دوره ی سلجوقی را بنویسید. (دومورد)</p>
<p>به چه دلیل علوم دینی نسبت به علوم طبیعی در زمان سلجوقی از جایگاه برتری برخوردار بودند؟</p>
<p>دومورد از عواملی که در شکوفایی هنر و معماری دوره ی سلجوقی تاثیر داشتند را بنویسید.</p>
<p>اقطاع چه بود و چه تاثیری در ضعف حکومت سلجوقی داشت؟</p>
<p>نقش غزنویان و سلجوقیان را در رشد زبان و ادبیات فارسی توضیح دهید.</p>
<p>رابطه ی خلافت عباسی را با دو حکومت غزنویان و سلجوقیان مقایسه کنید.</p>
<p>دو سلسله غزنوی و خوارزمشاهیان را در مورد رابطه با خلیفه ی عباسی با هم مقایسه کنید.</p>
<p>خواجیه نظام الملک با کدام چالش مستمر در تاریخ دستگاه اداری ایران مقابله کرد و نتیجه ی این چالش چه بود؟</p>

شهرها در همه ی ادوار تاریخی ایران از چه بخش هایی تشکیل میشد و شهرسازی سلجوقیان چه تفاوتی با دیگر دوره ها داشت؟
تاثیر دخالت نادرست حکومت ها به ویژه غزنویان و سلجوقیان در امور مذهبی بر جامعه ی آن روز چه بود؟
نتایج حملات غزنویان به هند چه بود؟
آسیای صغیر چگونه به تصرف سلجوقیان در آمد؟
چرا شهرهایی که در مرکز یک ناحیه قرار داشتند ، بیش از دیگر شهرها شاهد توسعه جغرافیایی ، افزایش جمعیت و توسعه عناصر شهری بودند ؟
محمود غزنوی برای کسب حمایت خلفای عباسی چه اقداماتی انجام داد ؟